

Gevaccineerden hebben baat bij uitbraak mazelen

03-07-2013 08:39

Gevaccineerden tegen mazelen hebben er voordeel van dat de ziekte af en toe uitbreekt, betoogt Cisca Buis. Er is alle reden om mensen met bezwaren tegen inenten respectvol en tolerant tegemoet te treden.

In 1983 waren er al hoopvolle inschattingen dat mazelen wereldwijd rond 1990 volledig uitgeroeid zouden kunnen zijn. Dat is verre van realistisch gebleken, met een veelvoud van achterliggende redenen en oorzaken. Om hiervan de niet-vaccinerende geloofsgemeenschap in Nederland de schuld te geven is zowel kortzichtig als onterecht. We zijn ruim 35 jaar verder nadat het eerste mazelenvaccin voor zuigelingen in 1976 in Nederland is geïntroduceerd en het eindspel is nog altijd niet in zicht.

Op dit moment komen mazelen in bepaalde regio's van Nederland voor. Met name de biblebelt, waar de vaccinatiegraad laag is, wordt genoemd. Op 24 juni is door de minister van VWS besloten in deze regio's BMR-vaccinaties vervoegd aan te bieden voor baby's vanaf zes maanden.

Het is bekend dat vaccineren tegen mazelen vóór de leeftijd van 14 à 15 maanden nadelige gevolgen heeft voor bescherming op lange termijn. Een kortetermijnvisie is kenmerkend voor de huidige strategie om baby's uit doelgroepen al vanaf zes maanden BMR-vaccinaties aan te gaan bieden. Mogelijk gaat het ministerie van VWS er met deze maatregel van uit dat mazelen binnen afzienbare tijd tot het verleden zullen behoren. Mocht dat blijken te kloppen dan is dit wellicht een verdedigbaar besluit. Echter, niets wijst er nog op dat mazelen als ziekte binnenkort zullen zijn uitgeroeid.

Vóór de introductie van mazelenvaccinaties waren pasgeboren baby's twaalf tot vijftien maanden beschermd, waarschijnlijk via antistoffen die ze meekregen van hun moeder, indien zij de ziekte had doorgemaakt. Nadat deze antistoffen waren afgenomen, volgde sinds 1976 voor zuigelingen het vaccin dat bescherming moest bieden. Een beoogd effect van vaccineren is dat de ziekte minder gaat circuleren, met als gevolg echter ook een verminderde kans op oprispen en op peil houden van het immuun geheugen.

Dit heeft mede tot gevolg gehad dat de duur van bescherming die van moeder op kind wordt overgedragen, verkort is. Een artikel in het Weekly epidemiological record nr. 35 van de WHO uit 2009 noemt een maternale beschermingsduur van zes à negen maanden.

Een RIVM-onderzoek dat begin 2013 is gepubliceerd in The Journal of Infectious Diseases bracht zorgwekkend nieuws. Hieruit kwam naar voren dat deze zogenaamde maternale bescherming van moeder op kind voor mazelen nu nog slechts 3,3 maanden is voor baby's van gevaccineerde moeders en 5,5 maanden voor baby's van ongevaccineerde moeders uit bevindelijk gereformeerde kringen die zelf de kans hebben gehad mazelen door te maken.

cookies

Deze afglijdende beschermingsduur bij baby's van gevaccineerde moeders is een alarmerende trend. Dit hangt samen met het minder vaak voorkomen van de ziekte door grootschalige vaccinaties, waardoor de immuniteit tussentijds onvoldoende op peil wordt gehouden.

De hoofdauteur van het RIVM-onderzoek, dr. Sandra Waaijenborg, waarschuwt dat dit nadelige effect zal toenemen naarmate het aandeel vrouwen dat gevaccineerd is in de vruchtbare leeftijd zal toenemen en naarmate er minder vrouwen in de vruchtbare leeftijd zullen zijn die zelf de ziekte hebben doorgemaakt. Pasgeboren baby's aan wie het vaccin nog niet mag worden toegediend, worden daarmee dus steeds kwetsbaarder.

Onjuiste stelling

De conclusie dat er een verhoogde kans bestaat op transmissie, dat wil zeggen het overbrengen van een ziekte –mazelen in dit geval– juist bij een bevolkingsgroep met een hoge vaccinatiegraad en juist bij de leeftijdsgroep die hiervoor het meest kwetsbaar is, namelijk zuigelingen, werpt een geheel ander licht op het argument dat ongevaccineerden niet solidair zouden zijn door vaccins te weigeren. Juist doordat zich zo nu en dan nog uitbraken voordoen van mazelen met het wilde virus kunnen mensen en kinderen die wel zijn gevaccineerd hiervan mee profiteren en hun immuniteit op peil brengen zonder zelf noodzakelijk ziek te hoeven worden.

De recente uitlating van Paul Mertens, onderzoeker infectieziekten verbonden aan het Erasmus MC in Rotterdam, „vaccinatie is een teken van naastenliefde”, is hiermee volkomen in tegenspraak. Volgens de NVKP is dit een onjuiste stelling. Zij pleit daarom voor een beleid van respect voor en actieve tolerantie van de beslissing van mensen die om geloofs- of andere overtuiging niet voor vaccineren kiezen. Daarnaast vraagt de NVKP om openheid en volledigheid in de voorlichting aan het publiek en in het bijzonder aan ouders in de betreffende geloofsgemeenschap.

*De auteur is hoofdredacteur van het magazine **Kritisch Prikken** van de Nederlandse Vereniging Kritisch Prikken (NVKP).*